

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ 1 - ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ

N. Ζακόπουλος

A. Γενικές Αρχές Θεραπευτικής	26
B. Μεθοδολογία της Αγωγής	29
Γ. Παράγοντες που Μπορούν να Τροποποιήσουν την Αγωγή	33
Δ. Εφαρμογή της Αγωγής	41
Ε. Η Θεραπευτική του Αρρώστου	44
Επηρεασμός της ψυχικής κατάστασης του αρρώστου	47
Επηρεασμός της ανοσολογικής κατάστασης του αρρώστου	49
Μηχανικές, ηλεκτρικές και άλλες μέθοδοι	50
Γενετική αγωγή	50
Χώροι εφαρμογής της αγωγής	55
Αντιμετώπιση του ασθενούς από κοινωνιολογική πλευρά	58
ΣΤ. Παρεκκλίσεις από την Ορθή Αγωγή	61

ΜΕΡΟΣ 2 - ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΣΘΕΝΩΝ

A. Συνήθη Προβλήματα Ατόμων Μεγάλης Ηλικίας	66
<i>E. Μανιός, Θ. Γκούζια, Α. Μητράκου</i>	
B. Συνήθη Προβλήματα Ατόμων υπό Θεραπευτική Ανοσοκαταστολή	70
<i>E. Κωστής</i>	
B1. Μετά μεταμόσχευση οργάνων	70
B1.1. Απόρριψη του μοσχεύματος	70
B1.2. Λοιμώξεις	70
B1.3. Λοιπά προβλήματα	72
B2. Λοιμώξεις επί ασθενών με κακοήθη νοσήματα μετά χημειοθεραπεία	73
B2.1. Λοιμώξεις από μείωση της κυτταρικής/χυμικής ανοσίας	73
B2.2. Πυρετός επί ουδετεροπενίας	73

ΜΕΡΟΣ 3 - ΕΙΔΙΚΕΣ ΝΟΣΗΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

A. Αναφυλακτικές Αντιδράσεις	78
<i>I. Ταπούλη, Σ. Κοντογιάννης</i>	

Β. Διαταραχές Ύδατος και Ηλεκτρολυτών	79
<i>Ε. Θεοδωροπούλου, Γ. Ράμμος, Ν. Κοκολάκης</i>	
B1. Υπονατρίαμια	79
B2. Υπερνατρίαμια	82
B3. Υποκαλιαιμία	83
B4. Υπερκαλιαιμία	84
B5. Υπασβεστιαμία	85
B6. Υπερασβεστιαμία	86
B7. Υπομαγνησιαμία	86
B8. Υπερμαγνησιαμία	87
B9. Υποφωσφαταιμία	87
B10. Υπερφωσφαταιμία	88
B11. Αφυδάτωση	88
Γ. Οξεοβασική Ισορροπία	90
<i>Α. Λαγγουράνης, Ε. Θεοδωροπούλου</i>	
Γ1. Μεταβολική οξέωση (Μ.Ο.)	90
Γ2. Μεταβολική αλκάλωση (Μ.Α.)	93

ΜΕΡΟΣ 4 - ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΕΚ ΦΥΣΙΚΩΝ ΑΙΤΙΩΝ

Β. Βίγλας, Σ. Μητσιάδης, Σ. Κοντογιάννης

Α. Υποθερμία	96
Β. Διαταραχές λόγω υψηλής θερμοκρασίας	97
Γ. Θερμικά εγκαύματα	98
Δ. Ηλεκτροπληξία	99
Ε. Δυσβαρισμός και νόσος αποσυμπίεσης	100
ΣΤ. Νόσος των Ορέων	101

ΜΕΡΟΣ 5 - ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ - ΠΛΗΝ ΚΑΡΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Δ. Κουσουρής, Ι. Τατούλη, Σ. Κοντογιάννης

Α. Σηπτική Καταπληξία	104
Β. Ολιγαμική (Υπογκαιμική) Καταπληξία	106
Γ. Αλλεργική Καταπληξία - Αναφυλαξία	107

ΜΕΡΟΣ 6 - ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Α. Γενικά Προβλήματα	110
<i>Ε. Κωστής</i>	
A1. Βασικές αρχές ορθής χρήσης των αντιμικροβιακών χημειοθεραπευτικών	110

A2. Χημειοπροφύλαξη στην παθολογία	113
A3. Κυριότεροι εμβολιασμοί ενηλίκων	118
B. Σηψαιμία	121
<i>E. Κωστής</i>	
Γ. Αντιμετώπιση Λοιμώξεων με Βάση το Παθογόνο Αίτιο	123
<i>E. Κωστής, Δ. Συναπίδης, Δ. Μητσιμπούνας, Β. Πετροχείλου</i>	
Γ1. Μικροβιακές λοιμώξεις	123
Στρεπτοκοκκικές λοιμώξεις	123
1) Αμυγδαλίτιδα	123
2) Ερυσίπελας - κυτταρίτιδα	124
3) Νεκρωτική απονευροσίτιδα	124
4) Ρευματικός πυρετός	125
5) Μεταστρεπτοκοκκική σπειραματονεφρίτιδα	125
Σταφυλοκοκκικές λοιμώξεις	125
1) Δερματικές λοιμώξεις (θυλακίτιδα - Δοθιήνας - Ψευδάνθρακας)	125
2) Σταφυλοκοκκική βακτηριαιμία	125
3) Σταφυλοκοκκική ενδοκαρδίτιδα, οστεομυελίτιδα, πνευμονία, μηνιγγίτιδα	126
4) Σταφυλοκοκκικό τοξικό shock	126
Διφθερίτιδα	126
Τέτανος	127
Κοκκύτης	127
Σαλμονελλώσεις	128
α) Τυφοειδής πυρετός	128
β) Λοιπές λοιμώξεις από σαλμονέλλα	128
Βακτηριδιακή δυσεντερία	129
Χολέρα	130
Ψευδομεμβρανώδης εντεροκολίτιδα	130
Βρουκέλλωση	131
Άνθρακας	132
Αεριογόνος γάγγραινα	132
Νοκαρδίωση	133
Ακτινομυκητίαση	133
Γ2. Ιογενείς λοιμώξεις	134
Γρίπη	134
Ιλαρά	134
Ερυθρά	135
Παρωτίτιδα	135
Ερπητικές λοιμώξεις	136
1. Από τον ιό του απλού έρπητα	136
2. Έρπητας ζωστήρας - Ανεμευλογιά	136
3. Λοιμώδης μονοπυρήνωση	137
4. Λοιμώξεις από μεγαλοκυτταροϊό	137

5. Σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS)	139
Γ3. Σπειροχαιτώσεις	143
Υπόστροφος πυρετός	143
Λεπτοσπείρωση	144
Σύφιλη	144
Γ4. Ρικετσιώσεις	145
Εξανθηματικός ή κλασικός επιδημικός τύφος	145
Κηλιδώδεις πυρετοί	145
1. Πυρετός βραχυδών ορέων	145
2. Μεσογειακός κηλιδώδης πυρετός	145
Πυρετός Q	146
Γ5. Μυκητιασικές λοιμώξεις	146
Καντιδίαση	146
Ασπεργίλλωση	148
Κρυπτοκοκκίαση	149
Μουκορμίκωση	149
Γ6. Πρωτοζωϊκές λοιμώξεις	150
Αμοιβάδωση	150
Ελονοσία	150
Λαμβλίαση	152
Λεισμανίαση	153
Τοξοπλάσμωση	154
Γ7. Λοιμώξεις από μετάρζωα	155
Α. Νηματώδεις έλμινθες	155
1. Οξουρίαση	155
2. Ασκαριδίαση	155
3. Αγκυλοστομίαση	156
4. Φιλαριάσεις	156
Β. Κεστώδεις έλμινθες	157
Ταινιάσεις	157
Γ. Τριματώδεις έλμινθες	157
Σχιστοσωμίαση	157

ΜΕΡΟΣ 7 - ΛΟΙΠΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΝΕΟΠΛΑΣΙΕΣ

Α. Νοσήματα Κυκλοφορικού Συστήματος	160
<i>Ι. Κανακάκης, Ε. Μανιός, Ν. Ζακόπουλος, Α. Αντωνίου, Σ. Χατζίδου, Κ. Σταματελόπουλος, Η. Παπαδοπούλου, Γ. Αλεξόπουλος, Ε. Κωστής, Κ. Παμπούκας, Σ. Τουμανίδης, Ε. Τσαγάλου, Π. Καστάνης, Ι. Μπαραμπούτης, Χ. Παπαμιχαήλ</i>	
Α1. Ισχαιμική καρδιαγγειακή νόσος	160
1. Χρόνια σταθερή στεφανιαία νόσος	160
2. Οξεία στεφανιαία σύνδρομα	164
α. Οξύ έμφραγμα με ανάσπαση του ST διαστήματος	164

A2. Αρτηριακή υπέρταση	170
A. Μη φαρμακευτική αγωγή	172
B. Φαρμακευτική αγωγή	172
Γ. Υπερ-επείγουσες υπερτασικές καταστάσεις	176
A3. Διαταραχές ρυθμού	176
Διαταραχές του καρδιακού ρυθμού	176
Αντιμετώπιση αρρυθμιών	177
Βραδυαρρυθμίες	177
A. Διαταραχές του ρυθμού	178
α) Φλεβοκομβική βραδυκαρδία	178
β) Φλεβοκομβική παύση	178
γ) Σύνδρομο νοσούντος φλεβοκόμβου	178
B. Διαταραχές αγωγής	179
α) Διαταραχές κολποκοιλιακής αγωγής	179
β) Κολποκοιλιακός διαχωρισμός	180
γ) Διαταραχές ενδοκοιλιακής αγωγής - Σκελικοί αποκλεισμοί	180
Υπερκοιλιακές ταχυκαρδίες	180
1. Φλεβοκομβική ταχυκαρδία	180
2. Φλεβοκομβική ταχυκαρδία εξ επανεισόδου στον φλεβόκομβο	181
3. Κολπικές έκτακτες συστολές	181
4. Κολπική ταχυκαρδία	181
5. Πολυεστιακή κολπική ταχυκαρδία	181
6. Κολπικός πτερυγισμός	181
7. Ενδοκομβική ταχυκαρδία επανεισόδου	182
8. Κολποκοιλιακή ταχυκαρδία εξ επανεισόδου. Σύνδρομο προδιέγερσης	182
9. Μη παροξυσμική κομβική ταχυκαρδία	183
Κολπική μαρμαρυγή	183
A. Οξεία αντιμετώπιση κολπικής μαρμαρυγής	184
B. Χρόνια αντιμετώπιση κολπικής μαρμαρυγής	185
Κοιλιακές αρρυθμίες	189
1. Κοιλιακές έκτακτες συστολές	189
2. Κοιλιακή ταχυκαρδία	190
Αιφνίδιος καρδιακός θάνατος - Καρδιακή ανακοπή	192
A4. Μυοκαρδίτιδες - Μυοκαρδιοπάθειες	193
1. Οξεία μυοκαρδίτιδα	193
2. Μυοκαρδιοπάθειες	195
A5. Περικαρδίτιδες	199
Οξεία περικαρδίτιδα	199
Χρόνια υποτροπιάζουσα περικαρδίτιδα	199
Περικαρδιακή συλλογή υγρού με ή χωρίς σημεία επιπωματισμού	199
Συμπτωτική περικαρδίτιδα	200
A6. Λοιμώδης ενδοκαρδίτιδα	201
1. Επί φυσικών βαλβίδων	201

2. Ενδοκαρδίτιδα προσθετικών βαλβίδων	204
A7. Βαλβιδοπάθειες	205
Γενικές αρχές	205
Παθήσεις αορτικής βαλβίδας	206
Στένωση αορτικής βαλβίδας	206
Ανεπάρκεια αορτικής βαλβίδας	207
Παθήσεις μιτροειδούς βαλβίδας	208
Στένωση μιτροειδούς	208
Ανεπάρκεια μιτροειδούς	209
Παθήσεις τριγλώχινας βαλβίδας	210
Στένωση τριγλώχινας	210
Ανεπάρκεια τριγλώχινας	211
Παθήσεις πνευμονικής βαλβίδας	211
Στένωση πνευμονικής βαλβίδας	211
Ανεπάρκεια πνευμονικής βαλβίδας	211
Προσθετικές βαλβίδες	212
A8. Καρδιακή ανεπάρκεια	212
1. Υγιεινοδιαιτητική αγωγή	213
2. Φαρμακευτική αγωγή	213
3. Θεραπεία με συσκευές διαδερμικής εμφύτευσης	216
4. Επεμβατική και χειρουργική αντιμετώπιση	216
3. Αγωγή ΧΚΑ ανθεκτικής στη συνήθη θεραπεία	217
A9. Οξύ πνευμονικό οίδημα	218
1. Φαρμακευτική αγωγή	218
2. Αιμοδιήθηση	220
3. Μηχανική υποβοήθηση της κυκλοφορίας	220
A10. Μετεμφραγματική καρδιογενής καταπληξία	221
1. Γενικά μέτρα	221
2. Φαρμακευτική αγωγή υποστήριξης της κυκλοφορίας	221
3. Αντιαιμοπεταλιακή, αντιθρομβωτική αγωγή	222
4. Επαναιμάτωση μυοκαρδίου	222
5. Μηχανική υποβοήθηση της κυκλοφορίας	222
A11. Μεταμόσχευση καρδιάς	222
A12. Περιφερικές αγγειοπάθειες	226
Νόσος των καρωτίδων	226
Ανευρύσματα κοιλιακής αορτής	227
Αρτηριοπάθεια κάτω άκρων	227
A13. Δυσλιπιδαιμίες	228
B. Νοσήματα Αναπνευστικού Συστήματος	233
<i>Χ. Κωστόπουλος, Ε. Κωστής, Γ. Τρακαδά, Ι. Τατούλη, Δ. Κουσουρής,</i>	
<i>Σ. Κοντογιάννης, Α. Βελέντζα</i>	
B1. Λοιμώξεις ανώτερου αναπνευστικού	233
Κοινό κρυολόγημα (ιογενής ρινίτιδα)	233

Παραρρινοκολπίτιδα	233
Φαρυγγίτιδα - Αμυγδαλίτιδα	234
Οξεία λαρυγγίτιδα	235
Οξεία βρογχίτιδα	235
B2. Λοιμώξεις κατώτερου αναπνευστικού	236
Πνευμονία της κοινότητας (εξωνοσοκομειακή)	236
Νοσοκομειακή Πνευμονία	238
B3. Υπεζωκοτική (Πλευριτική) Συλλογή	241
B4. Πνευμονικό απόστημα	242
B5. Αναπνευστική ανεπάρκεια	242
B6. Βρογχικό άσθμα	246
B7. Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ)	252
B8. Σύνδρομο άπνοιας στον ύπνο	255
B9. Διάχυτη διάμεση πνευμονική νόσος	257
Ιδιοπαθής διάμεση πνευμονία (ιδιοπαθής πνευμονική ίνωση)	257
Σαρκοείδωση	257
Πνευμονίτιδα υπερευαισθησίας (εξωγενής αλλεργική κυψελίτιδα)	258
Κρυπτογενής οργανοποιημένη πνευμονία	259
Πνευμονική κυψελιδική πρωτεΐνωση	259
B10. Πνευμοθώρακας	260
B11. Πνευμονική υπέρταση	261
B12. Πνευμονική εμβολή	263
B13. Αιμόπτυση	268
B13. Φυματίωση	269
Γ. Νοσήματα Ουροποιητικού Συστήματος	273
<i>E. Κωστής, E. Ψημένον, E. Θεοδωροπούλου</i>	
Γ1. Ουρολοιμώξεις	273
1. Στις γυναίκες	273
Ασυμπτωματική βακτηριουρία	273
Οξεία κυστίτιδα	273
Πυελονεφρίτιδα	274
Υποτροπιάζουσες ουρολοιμώξεις	275
2. Στους ενήλικες άνδρες	275
Ασυμπτωματική βακτηριουρία	275
Μη επιπλεγμένη κυστίτιδα	275
Προστατίτιδα	275
Οξεία επιδιδυμίτιδα	276
Πυελονεφρίτιδα	276
3. Ουρολοιμώξεις σε υπερηλίκους	276
4. Ουρολοιμώξεις σε ασθενείς με καθετήρα κύστεως	276
Γ2. Οξεία νεφρική ανεπάρκεια	277
Προνεφρική οξεία νεφρική ανεπάρκεια	277
Μετανεφρική οξεία νεφρική ανεπάρκεια	277

Ενδονεφρική οξεία νεφρική ανεπάρκεια - οξεία σολιγναριακή νέκρωση	277
Γ3. Σπειραματονεφρίτιδες	279
IgA σπειραματονεφρίτιδα	279
Μεμβρανώδης σπειραματονεφρίτιδα	279
Εστιακή τμηματική σπειραματοσκλήρυνση (FSGS)	280
Νόσος ελαχίστων αλλοιώσεων	281
Μεμβρανοϋπερπλαστική σπειραματονεφρίτιδα (MPGN)	282
Εστιακή νεκρωτική σπειραματονεφρίτιδα	282
Νόσος Goodpasture (αντι-GBM)	283
Οξεία μεταλοιμώδης σπειραματονεφρίτιδα	283
Γ4. Νεφρωσικό σύνδρομο	283
Γ5. Νεφρολιθίαση	284
Γ6. Χρόνια νεφρική νόσος	286
Α. Επιβράδυνση εξέλιξης σε τελικό στάδιο	286
Β. Συνηθισμένες επιπλοκές ΧΝΝ	286
Γ7. Μεταμόσχευση νεφρού	287
Δ. Νοσήματα Πεπτικού Συστήματος	291
<i>Σ. Μιχόπουλος, Εμ. Αρχαύλης, Ε. Κωστής, Ε. Ζαμπέλη</i>	
Δ1. Νοσήματα οισοφαγού	291
1. Κινητικές Διαταραχές	291
2. Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση και πεπτική οισοφαγίτις, οισοφαγικές και εξωοισοφαγικές επιπλοκές	291
3. Ηωσινοφιλική οισοφαγίτιδα	293
4. Καρκίνος οισοφαγού	293
5. Λοιπές οισοφαγίτιδες	293
6. Άλλες παθήσεις του οισοφαγού	294
Δ2. Γαστροδωδεκαδακτυλικό έλκος (ΓΔΕ)	295
Δ3. Αιμορραγίες ανώτερου πεπτικού (ΑΑΠ)	296
Δ4Α. Γαστρεντερίτιδες	297
Δ4Β. Διάρροια των ταξιδιωτών	297
Δ5. Σύνδρομα δυσπεψίας - δυσαπορρόφησης	298
Δ6. Ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις παθήσεις του εντέρου	299
Ελκώδης κολίτιδα	299
Νόσος του Crohn	300
Δ7. Διάρροια - Δυσκοιλιότητα	302
Διάρροια	302
Δυσκοιλιότητα	302
Δ8. Εκκολπωματίωση - Εκκολπωματίτιδα	303
Εκκολπωματική νόσος	303
Εκκολπωματίτιδα	303
Αιμορραγία από εκκολπώματα	304
Εκκολπωματική κολίτιδα	304

Συμπτωματική μη επιπλεγμένη εκκολποματική νόσος (SUDD)	304
Δ9. Σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου	304
Δ10. Καλοήθεις όγκοι παχέος εντέρου	306
Σποραδικά αδενώματα	306
Σύνδρομα οικογενούς πολυποδίασης	307
Οικογενή μη πολυποδιασικά σύνδρομα	307
Δ11. Αιμορροϊδοπάθεια	308
Δ12. Νόσοι παγκρέατος	308
Οξεία παγκρεατίτιδα	308
Χρόνια παγκρεατίτιδα	310
Δ13. Χολολιθίαση - Χολοκυστίτιδα	311
Ασυμπτωματική χολολιθίαση	311
Οξεία χολοκυστίτιδα	312
Δ14. Ηπατίτιδες	312
Ηπατίτιδα Α	313
Ηπατίτιδα Β	313
Ηπατίτιδα D (δέλτα)	316
Ηπατίτιδα C	316
Ηπατίτιδα E	317
Λοιπές ιογενείς ηπατίτιδες	317
Λοιμώδης μονοπυρήνωση	317
Ηπατίτιδα από μεγαλοκυτταροϊό	317
Ηπατίτιδα από τους ιούς έρπητος I και II	317
Δ15. Φαρμακογενείς ηπατίτιδες	317
Δ16. Αυτοάνοση ηπατίτιδα	318
Δ17. Πρωτοπαθής χολική χολαγγειίτις (πρώην κίρρωση)	319
Δ18. Πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα	319
Δ19. Κοκκιώματα ήπατος	320
Δ20. Μεταβολικά νοσήματα ήπατος	321
Νόσος Wilson	321
Αιμοχρωμάτωση	321
Έλλειψη α1-αντιθρυψίνης	322
Δ21. Αγγειακές παθήσεις του ήπατος	322
Θρόμβωση ηπατικών φλεβών (ΗΦ), (σύνδρομο Budd-Chiari)	322
Φλεβοαποφρακτική νόσος του ήπατος	323
Ισχυμική ηπατική βλάβη	323
Παθήσεις της πυλαίας φλέβας (ΠΦ)	323
Δ22. Ηπατικό απόστημα	323
Αμοιβαδικό απόστημα	324
Δ23. Κίρρωση ήπατος και επιπλοκές	324
Πυλαία υπέρταση - κίρσοι - κίρσορραγία	324
Ασκίτης	326

Αυτόματη βακτηριακή περιτονίτιδα (ΑΒΠ)	326
Δ24. Ηπατονεφρικό σύνδρομο	327
Δ25. Οξεία ηπατική ανεπάρκεια	328
Δ26. Μεταμόσχευση ήπατος	329
Ε. Νοσήματα Αιμοποιητικού Συστήματος	331
<i>Χ. Ματσούκα, Δ. Μπαρμπαρούση, Ε. Τέρπος, Μ.Α. Δημόπουλος, Ε. Καστρίτης</i>	
E1. Σιδηροπενική αναιμία	331
E2. Μεγαλοβλαστική αναιμία	333
E3. Αναιμία χρόνιας νόσου (ΑΧΝ)	334
E4. Αναιμία χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας	334
E5. Αιμοσφαιρινοπάθειες	335
Α) Θαλασσαιμίες	335
Β) Δρεπανοκυτταρική νόσος	337
E6. Απλαστική αναιμία	339
E7. Αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία	341
E8. Αιμολυτική αναιμία από φάρμακα	343
E9. Συγγενής σφαιροκυττάρωση	343
1. Εκτίμηση της ανάγκης για σπληνεκτομή	343
2. Αντιμετώπιση των επιπλοκών	343
E10. Αιμολυτική αναιμία από έλλειψη G6PD	343
E11. Παροξυσμική νυκτερινή αιμοσφαιρινουρία (PNH)	344
E12. Ενδείξεις και ανεπιθύμητες ενέργειες μετάγγισης αίματος και παραγώγων	346
1. Έλεγχος αίματος - παραγώγων	346
2. Ενδείξεις μεταγγίσεων αίματος και παραγώγων	347
3. Ανεπιθύμητες ενέργειες μεταγγίσεων αίματος - παραγώγων	348
E13. Θρομβοπενία	350
Αυτοάνοση θρομβοπενική πορφύρα(ΑΘΠ)	350
Θρομβοπενία από φάρμακα	353
Μετά μετάγγιση πορφύρα	354
Θρομβωτική θρομβοπενική πορφύρα- ουραιμικό αιμολυτικό σύνδρομο (TTP-HUS)	354
Θρομβοπενία κατά την κύηση	355
E14. Συγγενείς διαταραχές της πήξης	355
Α. Πρόληψη	355
Β. Αντιμετώπιση των αιμορραγικών εκδηλώσεων	356
Γ. Ειδικά προβλήματα και απώτερες επιπλοκές ασθενών με αιμορροφιλία Α και Β	357
E15. Επίκτητες διαταραχές της πήξης	358
1. Διάχυτη ενδαγγειακή πήξη	358
2. Έλλειψη - ανταγωνισμός της βιταμίνης Κ	359
E16. Μυελοϋπερπλαστικά νοσήματα	359
Χρόνια μυελογενής λευχαιμία (ΧΜΛ)	360
1. Αληθής πολυκυτταραιμία	362

2. Ιδιοπαθής θρομβοκυτταραιμία	363
3. Χρόνια ιδιοπαθής μυελοϊνωση	364
E17. Μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα	365
E18. Λέμφωμα Hodgkin	368
E19. Λεμφώματα από Β-Κύτταρα	371
1. Λεμφώματα χαμηλού βαθμού κακοηθείας	371
2. Λεμφώματα υψηλού βαθμού κακοηθείας	373
Λεμφώματα από Τ-Κύτταρα	374
E20. Οξεία μυελογενής λευχαιμία	374
E21. Οξεία λεμφοβλαστική λευχαιμία	377
1. Φάση εφόδου (induction)	378
2. Φάση εδραίωσης (consolidation)	378
3. Φάση διατήρησης της ύφεσης (maintenance)	378
4. Προφύλαξη του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος	378
5. Ασθενείς υψηλού κινδύνου με ειδική αντιμετώπιση	379
6. Αντιμετώπιση υποτροπής ή ανθεκτικής νόσου	379
E22. Χρόνια λεμφογενής λευχαιμία	380
E23. Λευχαιμία εκ τριχωτών κυττάρων	383
E24. Πλασματοκυτταρικές δυσκρασίες	383
1. Πολλαπλούν μυέλωμα	383
2. Πρωτοπαθής αμυλοείδωση	387
3. Μακροσφαιριναιμία Waldenström	388
ΣΤ. Νεοπλασματικά Νοσήματα	391
<i>Μ.Α. Δημόπουλος, Α. Μπάμιας, Χ.Α. Παπαδημητρίου</i>	
ΣΤ1. Αρχές χημειοθεραπείας	391
1. Είδη αντινεοπλασματικής θεραπείας	391
2. Κατηγορίες αντινεοπλασματικών φαρμάκων	391
3. Κυτταροστατικά φάρμακα	392
4. Στοχευμένη θεραπεία	394
5. Βασικές αρχές της κλινικής μελέτης	395
ΣΤ2. Μεταμόσχευση αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων	396
1. Τύποι μεταμόσχευσης, πηγές μοσχεύματος και δότες	396
2. Κύριοι θεραπευτικοί στόχοι	398
3. Διενέργεια της μεταμόσχευσης	398
4. Επιπλοκές της μεταμόσχευσης	399
5. Ενδείξεις μεταμόσχευσης	400
6. Προοπτικές	401
ΣΤ3. Αγωγή με βάση την εντόπιση	402
Καρκίνος του πνεύμονα	402
Καρκίνος του προστάτου	406
Καρκίνος του οισοφάγου	408
Καρκίνος του στομάχου	409
Καρκίνος ήπατος	410

Καρκίνος παγκρέατος	410
Καρκίνος του παχέος εντέρου	411
Καρκίνος της ουροδόχου κύστεως	414
Καρκίνος του νεφρού	415
Καρκίνος των όρχεων	416
Καρκίνος του μαστού	418
Καρκίνος του τραχήλου της μήτρας	425
Καρκίνος του ενδομητρίου	425
Επιθηλιακός καρκίνος των ωοθηκών	426
Όγκοι του εγκεφάλου	428
Όγκοι της κεφαλής και του τραχήλου	428
Κακώθεις μελάνωμα	429
Σαρκώματα	431
Z. Νοσήματα Ενδοκρινών Αδένων	435
<i>A. Μηράκου, E. Αναστασίου, M. Αλεβιζάκη, K. Σαλτίκη, E. Πανταζή, A. Πολυμέρης,</i>	
<i>B. Βασιλείου, E. Ζαπάντη</i>	
Z1. Σακχαρώδης διαβήτης	435
1. Σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2	435
2. Σακχαρώδης διαβήτης τύπου 1	445
Z2. Σακχαρώδης διαβήτης και κύηση	448
1. Προϋπάρχων σακχαρώδης διαβήτης	449
2. Σακχαρώδης διαβήτης κύησης (ΣΔΚ)	450
Z3. Χρόνιες επιπλοκές σακχαρώδους διαβήτη	451
Διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια (ΔΑ)	451
Διαβητική νεφροπάθεια (ΔΝ)	451
Διαβητική νευροπάθεια	452
Z4. Οξείες καταστάσεις στο σακχαρώδη διαβήτη	453
1. Διαβητική κετοξέωση	453
2. Υπερωσмотικό μη-κετωτικό υπεργλυκαιμικό κώμα	454
3. Γαλακτική οξέωση (ΓΟ)	455
4. Υπογλυκαιμία - Υπογλυκαιμικό κώμα	455
Z5. Μη φαρμακευτικές υπογλυκαιμίες	456
Z6. Υποθυρεοειδισμός	457
Θυρεογενής (πρωτοπαθής) υποθυρεοειδισμός	457
Μυξοδηματικό κώμα	457
Z7. Υπερθυρεοειδικό σύνδρομο	458
1. Αυτοάνοσος υπερθυρεοειδισμός ή νόσος Graves	458
2. Τοξική οξώδης βρογχοκήλη	459
3. Καταστροφική μορφή υπερθυρεοειδισμού	460
Z8. Θυρεοειδίτιδες	461
Z9. Μη τοξικές βρογχοκήλες	462
Z10. Θυρεοειδικοί όζοι	462

Z11. Καρκίνος θυρεοειδούς	463
Z12. Θυρεοειδικά νοσήματα στην κύηση	464
Υπερθυρεοειδισμός	465
Υποθυρεοειδισμός	465
Μη τοξικές βρογχοκήλες και όζοι	465
Θυρεοειδικά νεοπλάσματα	465
Υπερθυρεοειδισμός της κύησης	466
Θυρεοειδίτιδα μετά τοκετό	466
Z13. Διαταραχές του μεταβολισμού του ασβεστίου	466
Υπερπαραθυρεοειδισμός - Υπερασβεστιαμία	466
Υποπαραθυρεοειδισμός - Υποασβεστιαμία	468
Z14. Οστεοπόρωση	469
Z15. Νόσοι υποθαλάμου - Υπόφυσης	472
1. Υπερπρολακτιναιμία - Προλακτινώματα	472
2. Μεγαλακρία	473
3. Νόσος Cushing	474
4. Μη ορμονοεκκριτικά αδενώματα	475
5. Υποφυσιακή ανεπάρκεια	475
6. Υποφυσιακή αποπληξία	476
7. Άποιος διαβήτης	476
Z16. Νοσήματα επινεφριδίων	477
1. Νοσήματα του φλοιού των επινεφριδίων	477
2. Νοσήματα του μυελού των επινεφριδίων	481
H. Νοσήματα Μυοσκελετικού Συστήματος	483
<i>M. Μαυρικάκης, E. Κωστής</i>	
H1. Λοιμώδεις - Σηπτικές αρθρίτιδες	483
H2. Οστεομυελίτιδα	483
A. Οξεία	484
B. Χρόνια	485
H3. Ουρική αρθρίτιδα	485
A. Οξεία ουρική αρθρίτιδα	485
B. Χρόνια ουρική αρθρίτιδα	487
H4. Χονδρασβέστωση (πυροφωσφορική αρθροπάθεια)	487
H5. Ρευματοειδής αρθρίτις	488
H6. Οροαρνητικές σπονδυλαρθροπάθειες	491
A. Αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα	491
B. Αντιδραστικές αρθρίτιδες	491
Γ. Ψωριασική αρθρίτιδα	492
Δ. Αρθροπάθειες επί Ιδιοπαθών φλεγμονωδών παθήσεων του εντέρου	492
H7. Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος	493
H8. Σκληροδερμία	494
H9. Αγγειίτιδες	496

H10. Ρευματικός πυρετός	497
H11. Δερματομυοσίτιδα - Πολυμυοσίτιδα	498
H12. Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο	499
H13. Οστεοαρθρίτιδα	499
Α. Μη φαρμακευτική αγωγή	499
Β. Φαρμακευτική αγωγή	499
H14. Οστική νόσος Paget	500
Θ. Νοσήματα Κεντρικού Νευρικού Συστήματος	503
Θ1. Θεραπευτική αντιμετώπιση αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων	503
<i>Ε. Μανιός</i>	
Α. Γενικά μέτρα στην οξεία φάση για όλους τους τύπους εγκεφαλικών επεισοδίων	503
Β. Θεραπεία οξείας φάσης με βάση την αιτιολογία και πρόληψη δευτερογενής πρόληψη	505
Γ. Δευτερογενής πρόληψη κατά τη χρόνια φάση	507
Θ2. Λοιμώξεις ΚΝΣ	509
<i>Ε. Κωστής</i>	
Α. Μηνιγγίτιδα	509
Β. Εγκεφαλίτιδα	512

ΜΕΡΟΣ 8 - ΣΥΜΒΑΜΑΤΑ ΕΚ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Συμβάματα εκ Φαρμάκων	513
<i>Β. Βίγλας, Ι. Τατούλη, Σ. Κοντογιάννης</i>	
Α. Γενικά μέτρα	514
Β. Ειδικά μέτρα για αντιμετώπιση επιπλοκών	515
Γ. Αντίδοτα	516
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	517